

Plenaire vergadering van de Hoge Raad voor de Statistiek
Woensdag 29 maart 2017 (14u30 – 15u45)

[Notulen P.V. 2017/nr. 1](#)

Leden van de Hoge Raad voor de Statistiek:

De heer M. Rémon – *Voorzitter*

Mevrouw R. Bourdeaud’hui, de heer K. Brijs (voor de heer F. Robben), de heer M. Callens, mevrouw A. Carton, mevrouw A. Coenen (voor mevrouw V. Burnel), de heer D. De Baets, de heer P. Deboosere, de heer H. De Dyn (voor de heer Rudi Acx), de heer P. Dmitrevsky, de heer B. Hertveldt, mevrouw A. Sierens, mevrouw I. Thomas, de heer R. Van Bulck, de heer C. Van Laere, mevrouw M. Van Wouwe (*vicevoorzitster*)

Uitgenodigd:

De heer O. Goddeeris – FOD Economie (ADS) → Voor punt 3 op de agenda

Verontschuldigd:

De heer M. Boghaert, de heer S. Brunet, mevrouw G. Desimone, mevrouw C. Faes, de heer K. Grosse-Erdmann, de heer G. Loosveldt, de heer K. Neels, de heer R. Petit (in afwachting van een plaatsvervanger), de heer R. Rollier, mevrouw A. Romain, mevrouw R. Thys, mevrouw F. Vanderkelen, mevrouw K. Van Overmeire, de heer R. Van Rossem, de heer N. Waeyaert

Afwezig:

Mevrouw C. Dehon, de heer P. Haegeman, de heer F. Huyghe, de heer B. Lejeune, de heer C. Lentz, de heer J.-P. Liebaert, de heer I. Magdalenic, de heer O. Plasman, mevrouw J. Screurs, de heer P. Teirlinck, de heer V. Vandenberghe, de heer P. Van der Hallen, de heer W. Van de Velde, de heer E. Van Verdegem

Secretariaat:

De heer Ph. Mauroy – *Secretaris*

De heer C. Cornelis – *Adjunct-secretaris*

Nr.	Inhoud van de agenda
I	<p><i>Goedkeuring van de agenda voor de plenaire vergadering van woensdag 29 maart 2017</i></p> <p>➤ <u>Beslissing</u> De agenda voor de vergadering wordt unaniem goedgekeurd.</p> <p><i>Opmerking: Op 31 maart 2017 heeft het secretariaat per e-mail de PowerPoint-presentatie van de plenaire vergadering doorgestuurd naar alle leden van de Hoge Raad voor de Statistiek.</i></p>

II	<p>Goedkeuring van de notulen P.V. 2016/nr.2 van de plenaire vergadering van 13 mei 2016</p> <p>➤ Beslissing</p> <p>De notulen P.V. 2016/nr.2 van de plenaire vergadering van 13 mei 2016 worden unaniem goedgekeurd.</p> <p><i>Opmerking: In navolging van deze notulen zou een lid willen weten hoe het debat zal geleid worden over het toenemend gebruik van de administratieve databanken van voldoende kwaliteit in de productieprocessen van de statistieken.</i></p> <p><i>Eerst wordt er door het Secretariaat van de Hoge Raad voor de Statistiek voorgesteld om een oproep tot kandidaten te lanceren aan de leden, om ze uit te nodigen om deel te nemen aan de werkzaamheden van een nieuwe op te richten werkgroep over dit thema (er zou een oproep tot kandidaten bijgevoegd worden om het voorzitterschap van deze werkgroep van de Hoge Raad voor de Statistiek te verzekeren, die onder andere als taak heeft de drijvende kracht te zijn van de werkzaamheden van deze groep).</i></p> <p><i>De vertegenwoordiger van het Vlaams Gewest vermeldt daarna dat een project over hetzelfde type van onderwerp zal voorgesteld worden voor het geïntegreerd programma 2018 in het kader van de werkzaamheden van het Interfederaal Instituut voor de Statistiek (IIS).</i></p> <p><i>Rekening houdend met deze informatie wordt er voorgesteld dat de Hoge Raad voor de Statistiek op de hoogte wordt gehouden van de resultaten van dit project, zoals voorzien in het Samenwerkingsakkoord van 15 juli 2014 vermeld hieronder (cf. "Het IIS houdt de Hoge Raad voor de Statistiek regelmatig op de hoogte van de uitvoering van het geïntegreerd statistisch programma."). Deze resultaten zouden als input kunnen dienen voor verdere overwegingen, indien nodig, binnen de Hoge Raad voor de Statistiek.</i></p>
III	<p>Voor advies: Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 18 juli 2008 betreffende een jaarlijkse enquête naar de structuur van de ondernemingen</p> <p>➤ Toelichting</p> <p>De enquête naar de structuur van de ondernemingen is een verplichte jaarlijkse enquête (voorgeschreven door Europese verordeningen nr. 58/97 en 2223/96) naar de structuurkenmerken (tewerkstelling, bedrijfsactiviteiten, productie, kosten en investeringen) van de ondernemingen. De resultaten van het onderzoek dienen als basis voor het opstellen van statistieken over de economische situatie van België. Om het opstellen van vergelijkbare economische statistieken op Europees niveau mogelijk te maken wordt ook in de andere landen van de Europese Unie een gelijkaardige enquête georganiseerd.</p> <p>Deze statistieken zijn onmisbaar voor het ondernemingenbeleid op Europees, nationaal en regionaal niveau. Met de resultaten ervan kan elk bedrijf haar positie bepalen t.o.v. de gehele sector waar het deel van uitmaakt. Daarnaast wordt d.m.v. die enquête ook de informatie opgevraagd die het Instituut van de nationale rekeningen nodig heeft voor het opmaken van de nationale rekeningen en van de input-outputtabellen. Het onderzoek betreft iedere rechtspersoon of natuurlijke persoon die goederen en/of diensten produceert, namelijk de vennootschappen, instellingen, verenigingen, intercommunales en zelfstandigen. Op de structuurenquête antwoorden in het totaal ongeveer 30.000 ondernemingen, verdeeld over industrie, handel en diensten. De meeste ondernemingen worden geselecteerd via een steekproefprocedure.</p> <p>Rekening houdend met bepaalde beschikkingen in het koninklijk besluit van 18 december 2015 tot omzetting van Richtlijn 2013/34/EU van het Europese Parlement en van de Raad van 26 juni 2013 betreffende de jaarlijkse financiële overzichten, de geconsolideerde jaarlijkse financiële overzichten en de aanverwante verslagen van bepaalde bedrijfsvormen, tot wijziging van Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad, moet het koninklijk besluit van 18 juli 2008 betreffende een jaarlijkse enquête naar de structuur van de ondernemingen worden aangepast en daarbij in overeenstemming worden gebracht met het koninklijk besluit van 18 december 2015.</p> <p>Ten eerste wijzigt het koninklijk besluit van 18 december 2015 voor de boekjaren na 31 december 2015 de inhoud van de jaarrekeningen opgemaakt naar het volledige of verkorte schema, en voorts wijzigt het de</p>

	<p>manier waarop vanaf genoemde datum bepaalde items kunnen worden geboekt. Bijgevolg dienen meerdere aanpassingen te worden aangebracht in de formulieren ‘bijkomende statistische vragenlijst bij het volledig schema van de jaarrekening’, ‘bijkomende statistische vragenlijst bij het verkorte schema van de jaarrekening’ en ‘gedetailleerde vragenlijst’ van de enquête naar de structuur van de ondernemingen. Bovendien kunnen op grond van Richtlijn 2013/34/UE kosten voor onderzoek niet meer in de balans worden geboekt en dus niet meer bij de ‘activa’ worden ondergebracht. De rubriek “Heeft uw onderneming tijdens het boekjaar kosten voor onderzoek en ontwikkeling gedaan die niet werden geactiveerd?” in de enquête naar de structuur van de ondernemingen dient te worden geherformuleerd, met weglating van ‘onderzoek’.</p> <p>Tot slot wordt door het koninklijk besluit van 18 december 2015 een nieuw model van jaarrekeningen ingevoerd, m.n. de jaarrekeningen volgens het ‘micro-schema’. Dat schema is van toepassing op alle bedrijven die niet meer dan één van de drie volgende criteria overschrijden: Personeel = 10 VTE / Omzet = 700.000 € / Balanstotaal = 350.000 €. Het invoeren van dit nieuwe schema brengt met zich mee dat er aan de enquête naar de structuur van de ondernemingen een bij dit schema passende statistische bijlage moet worden gevoegd. De bijkomende statistische vragenlijst bij de jaarrekening opgemaakt volgens het micro-schema is inhoudelijk identiek met de bijkomende statistische vragenlijst bij het verkorte schema van de jaarrekening.</p> <p>Het valt te onderstrepen dat de overwogen aanpassingen op de ‘bijkomende statistische vragenlijst bij het volledige schema van de jaarrekening’, op de ‘bijkomende statistische vragenlijst bij het verkorte schema van de jaarrekening’ en op de ‘gedetailleerde vragenlijst’ geen negatieve weerslag zullen hebben op de administratieve werklast van de ondernemingen. Wel stijgt daardoor het totale aantal rubrieken in de statistische bijlage van zowel het verkorte en volledige schema van de jaarrekeningen, als van de gedetailleerde vragenlijst. Echter wordt die stijging hierdoor gecompenseerd dat meer rubrieken op voorhand zullen kunnen worden ingevuld, met een duidelijke vermindering van het aantal nog in te vullen rubrieken tot gevolg.</p> <p>➤ Bespreking</p> <p>De leden van de Hoge Raad voor de Statistiek maken een aantal opmerkingen en vragen om bijkomende informatie onder meer over de redenen waarom het woord ‘onderzoek’ in boven vermelde vraag werd weggelaten (“Heeft uw onderneming tijdens het boekjaar kosten voor onderzoek en ontwikkeling gedaan die niet werden geactiveerd?”) en over de belangrijke informatie die men hierdoor zou kunnen mislopen (zowel voor wetenschappers/onderzoekers als voor besluitvormers). Meerdere leden willen de nadruk leggen op het belang om over betrouwbare informatie te beschikken m.b.t. het belangrijke thema O&O; voorts wordt gewezen op een specifieke enquête ter zake die in het kader van een Europese verplichting wordt gevoerd door de POD Wetenschapsbeleid.</p> <p>➤ Beslissing</p> <p>De Hoge Raad voor de Statistiek brengt unaniem gunstig advies uit over het voorstel van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van vrijdag 18 juli 2008 betreffende een jaarlijkse enquête naar de structuur van de ondernemingen, zoals voorgelegd op de plenaire vergadering door de Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium.</p>
IV	<p><i>Ter informatie: Geïntegreerd statistisch programma 2017 van het Interfederaal Instituut voor de Statistiek</i></p> <p>➤ Toelichting</p> <p>Het samenwerkingsakkoord van 15 juli 2014 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest, het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de nadere regels voor de werking van het Interfederaal Instituut voor de statistiek, van de raad van bestuur en de wetenschappelijke comités van het Instituut voor de nationale rekeningen, verduidelijkt dat het Interfederaal Instituut voor de Statistiek (hierna het IIS genoemd) jaarlijks een geïntegreerd statistisch programma opstelt. Dit programma bevat afspraken over gemeenschappelijk op te stellen openbare statistieken of acties die de kwaliteit van de statistieken moeten bevorderen en de globale antwoordlast moeten verlagen.</p>

De verschillende voorbereidende werkzaamheden voor de uitwerking van een geïntegreerd statistisch programma 2017 werden gerealiseerd binnen een specifieke werkgroep die is opgericht door de raad van bestuur van het IIS en belast wordt met de programmering van de statistische werkzaamheden. Deze werkgroep is samengesteld uit het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse (BISA), het Institut wallon de l'évaluation, de la prospective et de la statistique (IWEPS), de Dienst van de hoofdstatisticus bij het Departement Kanselarij en Bestuur (DKB), de Nationale Bank van België, het Federaal Planbureau en de Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium (de ADS) van de FOD Economie.

In juni 2016 valideerde de raad van bestuur van het IIS de verschillende samenwerkingsverbanden die in het geïntegreerd statistiekprogramma 2017 van het IIS dienen te worden opgenomen. Overeenkomstig het huishoudelijk reglement wordt de samenwerking tussen de partners van het IIS geregeld door *Service Level Agreements* (SLA). De SLA's inzake de samenwerkingsverbanden opgenomen in het geïntegreerd statistisch programma 2017 werden goedgekeurd door de raad van bestuur van het IIS van 8 november 2016.

Het betreft de volgende SLA's:

- ✓ 'Onderwijsgegevens en Census 2021': De doelstelling van deze SLA bestaat erin om voor het domein onderwijs de lijst van de te verzamelen gegevens vast te leggen en aanbevelingen te formuleren om de kwaliteit van de onderwijsgegevens te verbeteren.
- ✓ 'Hervorming van de vacaturestatistieken': Deze hervorming heeft als doel de administratieve last voor de bedrijven te verminderen door de statistieken beter af te stemmen op de informatiebehoeften van gebruikers.
- ✓ 'Verbetering van de kwaliteit van btw-statistieken': Doelstelling is hier de kwaliteit van de btw-statistieken verder te verbeteren. Het gaat er hier voornamelijk om bestaande problemen op te sporen en de nodige rechtzettingen door te voeren.
- ✓ 'Milieu-uitgaven van ondernemingen': Doelstelling van deze SLA is een beter inzicht te krijgen in de milieu-uitgaven van de bedrijven, hetgeen o.m. nodig is om de verplichtingen na te komen vervat in Europese Verordening nr. 691/2011, gewijzigd door Europese Verordening nr. 538/2014, aangaande de uitgaven voor milieubescherming.
- ✓ 'Afbakening en beschrijving van de milieusector': Doelstelling is hier, de milieusector nauwkeuriger te omlijnen en te omschrijven, hetgeen o.m. nodig is om de verplichtingen na te komen vervat in bovenvermelde Europese Verordening, voor wat betreft milieugoederen en -diensten.
- ✓ 'Huurgeschillen voorgelegd aan de vrederechters': Bedoeling is hier aan de FOD Justitie gegevens op te vragen over de vonnissen uitgesproken i.v.m. aan vrederechters voorgelegde huurgeschillen.
- ✓ 'Toegang tot de *Datawarehouse* van de FOD Economie via VPN': Deze SLA heeft tot doel de verbintenissen van alle partners vast te leggen m.b.t. de toegankelijkheid via VPN van het *Datawarehouse* van de FOD Economie. Het gaat er vnl. om de technische aspecten te regelen die gepaard gaan met het invoeren van een VPN en met de toegang tot het *Datawarehouse* via een SAS/Connect-sessie.

De IIS-werkgroep, die belast is met de programmatie van de statistische werkzaamheden, zal instaan voor de opvolging van de staat van vooruitgang van de werkzaamheden van de verschillende *ad hoc*-werkgroepen die zijn opgericht om het geïntegreerd statistisch programma ten uitvoer te brengen. Verder heeft die werkgroep als opdracht besluiten te nemen in kwesties die binnen de *ad hoc*-werkgroepen niet kunnen worden opgelost. Tot slot zal het IIS overeenkomstig het Samenwerkingsakkoord van 15 juli 2014 de Hoge Raad voor de Statistiek regelmatig op de hoogte houden van de uitvoering van het geïntegreerd statistiekprogramma 2017.

Er wordt verder nogmaals op gewezen dat elke statistische autoriteit (de ADS, de DKB, de BISA en het IWEPS) zelf ook een jaarlijks statistiekprogramma moet opmaken.

➤ **Bespreking**

De leden van de Hoge Raad voor de Statistiek uiten opmerkingen en verzoeken om bijkomende informatie over: de zichtbaarheid van het IIS en het beter laten uitkomen van de samenwerking die binnen die instelling wordt ontwikkeld en die tegemoet komt aan een reële behoefte in het Belgische statistische landschap (o.m., komt er een IIS-website waar informatie kan worden gevonden over de werkzaamheden van het IIS?); verder is er een vraag om betere inachtneming van de gebruikersbehoeften, inz. bij de werkzaamheden van

	de <i>ad hoc</i> -werkgroepen opgericht om de doelstellingen te bereiken zoals vastgelegd in de SLA's, vnl. dan 'Gegevens over onderwijs en Census 2021' (hier is het belangrijk te vermelden dat door de ADS al eerder vier <i>task forces</i> werden opgericht precies met het doel een beter zicht te hebben op de gebruikersbehoeften t.a.v. de komende Census 2021; het gaat er thans om na te gaan hoe het werk van die vier <i>task forces</i> kan worden afgestemd op, en geharmoniseerd met, de overwegingen die binnen het IIS zijn gemaakt).
V	<p><i>Mededeling van het secretariaat van de Hoge Raad voor de Statistiek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Datums van de volgende vergaderingen <p>De datums voor de volgende vergaderingen van de organen van de Hoge Raad voor de Statistiek liggen nog niet vast (waarschijnlijk in de tweede helft van juni 2017). Het secretariaat deelt ze zo spoedig mogelijk mee via e-mail.</p>

Volgende plenaire vergadering: Woensdag/Vrijdag ... juni 2017 om 14 u. 30 in zaal 1A40 van de FOD Economie ('North Gate' - Koning Albert II-laan 16, 1000 Brussel)

[ondertekend]
De voorzitter,
Marcel REMON

[ondertekend]
De secretaris,
Philippe MAUROY